

فهرست مطالب

۱۱	..... مقدمه
۱۹	..... بخش اول: مفاهیم و کلیات
۲۱	..... فصل اول: مفاهیم
۲۱	..... گفتار اول: جراحات پزشکی
۲۱	..... مبحث اول: معنای لغوی جراحات
۲۲	..... مبحث دوم: جراحی در فقه
۲۶	..... مبحث سوم: قصاص و جراحات
۲۹	..... مبحث چهارم: جراحات و دیات
۳۳	..... مبحث پنجم: جاهل قاصر و جاهل مقصر
۳۹	..... گفتار دوم: معنای دیه
۳۹	..... مبحث اول: معنای لغوی دیه
۴۰	..... مبحث دوم: دیه از نظر فقهاء
۴۵	..... مبحث سوم: دیه در اصطلاح حقوقدانان و قوانین
۴۸	..... گفتار سوم: مفهوم حکم
۴۸	..... مبحث اول: حکم در لغت
۵۰	..... مبحث دوم: حکم در اصطلاح
۵۳	..... گفتار چهارم: مفهوم ضمان
۵۹	..... فصل دوم: کلیات
۵۹	..... گفتار اول: انواع حکم

۶ □ بررسی فقهی و حقوقی حکم دیه جراحات پزشکی

- مبحث اول: حکم امضایی ۵۹
- مبحث دوم: حکم تأسیسی ۶۱
- مبحث سوم: اطلاق امضاء در مقابل مفاهیم مختلف ۶۳
- گفتار دوم: انواع دیه ۶۸
- مبحث اول: اصلی یا فرعی بودن مصادیق دیه ۷۰
- مبحث دوم: تقسیم دیه به اصلی و بدلی ۷۶
- گفتار سوم: تأسیسی یا امضائی بودن حکم دیه ۸۰
- گفتار چهارم: قصور و برائت پزشک ۸۳
- مبحث اول: عدم ضمان پزشک مطلقاً ۸۴
- مبحث دوم: برائت، به مقتضای شرط ۸۶
- گفتار پنجم: رابطه حقوقی بیمار و پزشک ۸۸
- مبحث اول: مباشرت پزشک ۹۰
- مبحث دوم: ضمان طبیب غیر مباشر ۱۱۷

بخش دوم: اقوال و ادله در دیه جراحات پزشکی از دیدگاه فقه و

- حقوق و نظر مختار ۱۲۱
- فصل اول: حکم دیه در جراحات منتهی به نقص عضو از دیدگاه فقه و حقوق و نظر مختار ۱۲۸
- گفتار اول: دیه چشم ۱۲۸
- مبحث اول: دیه از بین بردن کامل چشم ۱۲۸
- مبحث دوم: دیه چشمی که بینایی ندارد ۱۳۰
- مبحث سوم: دیه پلک‌ها ۱۳۱

فهرست مطالب □ ۷

- مبحث چهارم: دیه چشم نابینای مادرزاد ۱۳۳
- گفتار دوم: دیه گوش ۱۳۴
- مبحث اول: دیه از بین بردن کامل گوش ۱۳۴
- مبحث دوم: از بین رفتن نرمی گوش ۱۳۵
- گفتار سوم: دیه بینی ۱۳۶
- گفتار چهارم: دیه لب‌ها ۱۳۸
- گفتار پنجم: دیه زبان ۱۳۹
- گفتار ششم: دیه دندان‌ها ۱۳۹
- گفتار هفتم: دیه دست و پا ۱۴۱

فصل دوم: حکم دیه در جراحات منتهی به اختلالات روحی از

- دیدگاه فقه و حقوق و نظر مختار ۱۴۲
- گفتار اول: دیه زوال عقل ۱۴۲
- گفتار دوم: برگشت عقل ۱۴۴

فصل سوم: حکم دیه در جراحات منتهی به تغییر حواس از دیدگاه

- فقه و حقوق و نظر مختار ۱۴۵
- گفتار اول: از بین رفتن حس شنوایی ۱۴۵
- گفتار دوم: از بین رفتن حس بینایی ۱۴۸
- گفتار سوم: از بین رفتن حس بویایی و چشایی ۱۵۱

فصل چهارم: حکم دیه در جراحات منتهی به فوت از دیدگاه فقه و

- حقوق و نظر مختار ۱۵۴
- گفتار اول: انواع خطا و حکم دیه ۱۵۴
- مبحث اول: مصادیق قتل شبه عمد در قانون جدید ۱۵۷

۸ □ بررسی فقهی و حقوقی حکم دیه جراحات پزشکی

- ۱۵۹ ..... مبحث دوم: قتل خطای محض
- ۱۶۱ ..... گفتار دوم: مقررات اعمال جراحی در ارتباط با ضمان پزشکی
- ۱۶۲ ..... مبحث اول: اخذ برائت قبل از درمان
- ۱۶۴ ..... مبحث دوم: اخذ رضایت قبل از درمان
-
- ۱۶۷ ..... جمع بندی و نتیجه گیری
- ۱۷۷ ..... فهرست منابع